

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1046

B.A./B.Sc. 1st Semester

SOCIOLOGY**(Fundamentals of Sociology-I)**

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :- Answer **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each Section. Each Section has **TWO** questions and each question carries **20** marks.

SECTION—A

1. Is Sociology a science ? Discuss importance of Sociology. 20
2. Discuss relationship of Sociology with Psychology and Political Science. 20

SECTION—B

3. Define Association. Differentiate between Community and Association. 20
4. Write short notes on the following :
 - (a) Types of Institutions
 - (b) Human Society. 2×10=20

SECTION—C

5. Define and differentiate between Primary and Secondary Groups. 20
6. Write short notes on the following :
 - (a) Reference Groups
 - (b) Characteristics of Groups. 2×10=20

17(2118)/DAG-6783(T)

1

(Contd.)

SECTION—D

7. What is Social Structure ? Discuss characteristics of Social Structure. 20
8. Write short notes on the following :
- (a) Role Conflict
- (b) Ascribed and Achieved Status
- (c) Norms
- (d) Values. 4×5=20

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਕੀ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ ? ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
2. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20

ਭਾਗ—ਅ

3. ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 20
4. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਉਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- (ਅ) ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜੇ। 2×10=20

ਭਾਗ—ੲ

5. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 20
6. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਉਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਸੰਦਰਭ ਸਮੂਹ
- (ਅ) ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ। 2×10=20

ਭਾਗ—ਸ

7. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਰਚਨਾ ਕੀ ਹੈ ? ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਰਚਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
8. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਉਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਭੂਮਿਕਾ ਸੰਘਰਸ਼
- (ਅ) ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਥਿਤੀ
- (ੲ) ਮਾਨਕ
- (ਸ) ਮੁੱਲ। 4×5=20

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए सभी प्रश्नों में से कुल पांच प्रश्न करें। प्रत्येक भाग में से दो प्रश्न दिए गए हैं तथा प्रत्येक प्रश्न के 20 अंक हैं।

भाग—क

1. क्या समाजशास्त्र एक विज्ञान है ? समाजशास्त्र के महत्व पर चर्चा करें। 20
2. मनोविज्ञान और राजनीतिक विज्ञान के साथ समाजशास्त्र के संबंधों पर चर्चा करें। 20

भाग—रू

3. संस्था को परिभाषित करें। समुदाय और संस्था के मध्य अंतर स्पष्ट करें। 20
4. निम्नलिखित पर संक्षिप्त नोट लिखें :
- (क) संस्थानों के प्रकार
- (ख) मानव समाज। 2×10=20

भाग—ग

5. प्राथमिक और माध्यमिक समूहों को परिभाषित करें तथा इनके मध्य अंतर स्पष्ट करें। 20
6. निम्नलिखित पर संक्षिप्त नोट लिखें :
- (क) संदर्भ समूह
- (ख) समूह की विशेषताएं। 2×10=20

भाग—घ

7. सामाजिक संरचना क्या है ? सामाजिक संरचना की विशेषताओं पर चर्चा करें। 20
8. निम्नलिखित पर संक्षिप्त नोट लिखें :
- (क) भूमिका संघर्ष
- (ख) निर्दिष्ट और प्राप्त स्थिति
- (ग) मानक
- (घ) मूल्य। 4×5=20